

NOVICE

LETO II. - št. 26

V KOČEVJU, DNE 22. JUNIJA 1957

Cena 10 din

Pred Dnevom borca

4. julij - praznik borcev na Travnici gori

V Sodražici je bila 15. junija seja občinskega odbora Zveze borcev. Na sejo so bili vabljene tudi predstavniki občinskega odbora ZB Ribnica, vendar jih iz neznanih vzrokov na sejo ni bilo. Na dnevnem redu so bile najprej priprave na 4. julij, Dan borcev. Dan borcev je praznik vseh bivših partizanov. Lansko leto so ga bivši borci prvič praznovali. Predsednik ObO ZB tov. Fajdiga je dejal, da se je pogovarjal s predstavniki občinskih odborov ZB Ribnica in Draga-Loški potok, ki so izrazili željo, da bi letos praznili praznik bivših borcev na Travnici gori. Odbor je soglasno sklenil, da se prazni 4. julij na Travnici gori.

Na sam praznik bo ob 10. uri dopoldne pred spomenikom na Travnici gori zbor partizanskih partrulj, ki bodo prispele iz Ribnice, Sodražice in Loškega potoka. Program praznovanja na Travnici gori bo določil ožji odbor, ki ga bodo sestavljali predstavniki občinskih odborov ZB Ribnica, Sodražica in Draga-Loški potok. Na praznovanju na Travnici gori bodo vabljeni tudi

pripadniki JLA iz ribniške garnizije, gojenci predvojaške vzgoje, vsi bivši partizani in delovni ljudje iz Ribnice, Sodražice in Loškega potoka. Pri praznovanju na Travnici gori bo verjetno sodeloval tudi moški pevski zbor in gasilska godba iz Sodražice. Preskrbljeno bo tudi za jedačo in pijačo.

Cetrtega julija pojdimo vsi na Travnico goro, ki je spomenik junških bojev in znamenitost partizanske vojske, pa tudi pokopališče številnih borcev, ki so darovali življenja za svobodo.

Seje se je udeležil tudi sekretar OO ZB tov. Jože Žagar. Tov. Žagar je obširno poročal o najzanimivejših ugotovitvah s kongresa ZB Slovenije, ki je bil maja v Ljubljani. Nekatere ugotovitve veljajo tudi za naše organizacije ZB. Članstvo premalo sodeluje v političnih organizacijah. Premalo skrbimo za zdravje in zaposlitev bivših borcev. Potrebna bo še večja skrb za otroške padlih borcev, za višino njihovih stipendij itd. Organizacije ZB čaka na vseh področjih še mnogo dela.

Beseda o naših zadevah

Z ukinitvijo okraja Kočevje in z združitvijo Okrajnega odbora SZDL z ljubljanskim okrajnim odborom SZDL je nastalo vprašanje, kako bo z »Novicami«. Premnogi bralci in naročniki so nas prosili, naj bi list tudi v nadalje izhajal, zato, ker se jim je priljubil in bi ga zelo težko pogrešali.

O listu so govorili tudi na naši skupni plenarni seji Kočevskega okrajnega odbora SZDL. Tovariši Klarčič je v svojem poročilu navedel, da so Novice povsem opravile politično-propagandno nalogo, ki jo imajo kot glasilo Socialistične zveze.

Na posebnem posvetu, ki so se ga udeležili sekretar OK ZK tov. Janez Vipotnik, predsednik Republiškega odbora sindikatov Slovenije tov. Janko Rudolf, podpredsednik OO SZDL Jože Klarčič, predsednik OLO Janez Pirnat, podpredsednik OLO Jože Kosič in član redakcije pa je bilo sklenjeno, da list nadalje izhaja v sedanji obliki z nekoliko spremenjeno naslovno stranjo.

Občinski ljudski odbori sedanjega okraja so že obljubili materialno pomoč listu, pričakujemo pa, da bodo tudi gospodarske in zadrugne organizacije še vedno smatrale Novice za svoj list in ga z oglasi in objavami denarno podpre, kajti le tako bo list lahko redno izhajal.

Potrudili se bomo, da bo list nadaljeval zadržano pot socialističnega glasila; od bralcev, naročnikov in sodelavcev pa pričakujemo, da nam bodo tudi v bodoče naklonjeni ter s svojimi nasveti in pripombami bogatili naše domače glasilo.

Uredništvo

V novem okraju je združeno

780 sindikalnih organizacij

Danes 22. junija bo v Ljubljani prva skupna seja Okrajnih sindikalnih svetov Kočevje in Ljubljana. Glavna vsebina te seje bo združitev sindikalnih svetov v Okrajni sindikalni svet Ljubljana. Kooptirali bodo nekaj članov iz Kočevskega OSS v združenji OSS Ljubljana, en član bo kooptiran v tajništvo OSS, več članov pa v stalne in nestalne komisije pri OSS Ljubljana.

Na področju sedanjega OSS Ljubljana je skupno 706 sindikalnih podružnic, s priključitvijo sindikalnih podružnic Kočevskega okraja pa se bo to število povečalo za 74.

★

VAJENIŠKA RAZSTAVA V KOČEVJU

Od 22. do 24. junija bo v prostorih gimnazije v Kočevju vajeniška razstava. Razstavljali bodo vajenci vseh treh letnikov vajeniške šole iz Kočevja in vajenci iz ostalih krajev, ki obiskujejo vajeniško šolo v Kočevju. Pri tej razstavi bo sodelovalo približno 140 vajencev. Razstavljani bodo izdelki lesne, kovinske in oblačilne stroke. To bo že deveta vajeniška razstava po osvojitvi.

22. junija bodo imeli vajenci tudi svoj vajeniški dan. Tega dne bodo šli vajenci na izlet na Mestni vrh nad Kočevjem.

MLIN DOGRAJEN

Gradbena dela na novem valjčnem mlinu v Kočevju bodo, kakor računajo, v enem mesecu zaključena. Nova stavba mlina je visoka 30 m. Notranjost mlina je že pripravljena za montažo strojev.

NOVA OPEKARNA

V bližini Rudnika v Kočevju bodo kmalu začeli z gradnjo nove opekarnice. Potrebo po opeki so velike, zato je treba skopati ObLO, da se zgradi opekarna, pozdraviti. Zaloge ilovice so velike. Računajo, da bodo zaloge za obratovanje opekarnice zadostovale za sto let. Ilovice je prvovrstna. Za gradnjo opekarnice ima občina 3.000.000 denarnih sredstev na razpolago.

Na seji bodo obravnavali tudi druga vprašanja. Razpravljali bodo o novem načinu delitve dohodkov po podjetjih in kako bo ta delitev vplivala na komunalno dejavnost občin itd. Razpravljali bodo tudi o higiensko tehnični zaščiti v podjetjih, družbeni prehrani, izkoriščanju dopustov ipd.

Naš razgovor

Tov. Lojzka Pirnat ima v občini Lašče poleg drugih dolžnosti tudi socialno skrbstvo. Kmalu sva bila v »vročem« razgovoru. Tov. Pirnatova je imela pred seboj kup podatkov, jaz sem si pa beležil njeno pripovedovanje.

»Občinski ljudski odbor ima velike izdatke zaradi plačevanja raznih bolniških storitev za tiste bolnike, ki jim pripada brezplačno zdravljenje po zveznih uredbah za nekatere nalezljive bolezni in pa za tiste bolnike, ki so oproščeni plačila zdravstvenih uslug po odloku ObLO. Plačila so oproščene tudi porodnice. Računi, ki jih je dostavila uprava Kliničnih bolnišnic Ljubljana, znašajo od januarja pa doslej 623.212 din, računi Reševal-

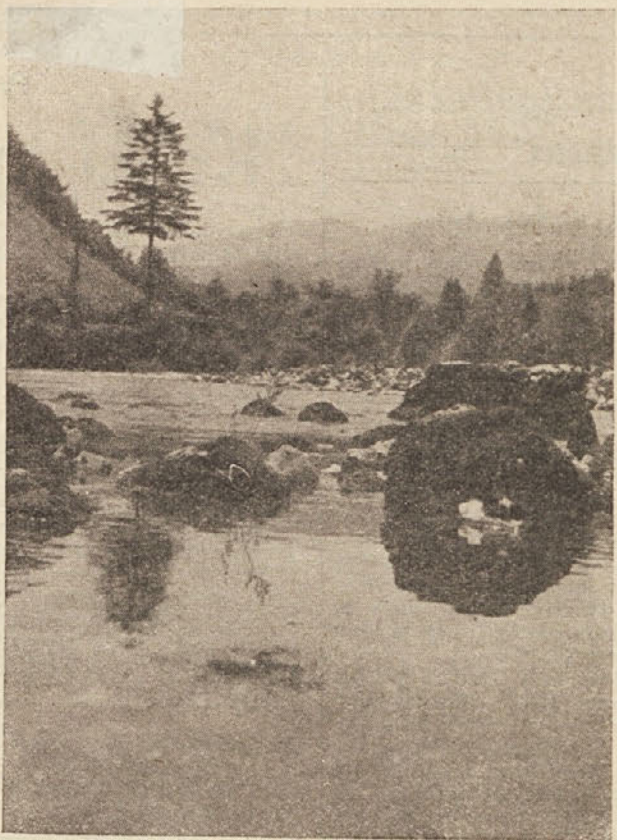
ne postaje znašajo 22.650 din, računi bolnišnice za kosto tuberkuloze Valodoltra pri Kopru 274.195 din itd. Računi za zdravljenje v zdravilišči Laško znašajo 96.000 din, za porodnice pa 160.000 din. Do konca leta se bodo izdatki za plačilo zdravniških storitev najmanj podvojili. Vse to breme pa pada posredno ali neposredno na davkoplačevalce.

V našem pogovoru sva se dotaknili tudi tistih otrok, ki so pod nadzorstvom občinskih skrbstvenih organov. V občini imajo enajst takih otrok. Osem otrok je duševno zaostalih, trije otroci pa so pod skrbstvom zato, ker starši zaradi malomarnosti zanemarjajo vzgojo. Pogovarjala sva se tudi o letovanju otrok. V juniju ali juliju bo odšlo na letovanje v Avstrijo sedem dijakov, kjer bodo ostali tri tedne. Dva otroka iz otroškega vrtca bosta šla na letovanje v Malinsko ob morju. Za letovanje je določenih še 22 otrok, ki bodo šli pred letovanjem še na zdravniški pregled. Na pregledu bodo določili, koliko otrok bo šlo na morje, koliko pa v višinske predele. Nekaj otrok bo odšlo na letovanje v Dol ob Kolpi in na Travnico goro. Ker bodo stroški za letovanje precejšnji, bodo del stroškov nosili tudi starši tistih otrok, ki bodo šli na letovanje, in sicer od 2000 do 3000 din, revni starši pa bodo plačila oproščeni.

Pogovor s tov. Pirnatovo je pri kraju. Želim ji veliko iznajdljivosti pri njenem težavnem delu, ki zahteva človeka.

UVOZ INDUSTRIJSKIH IZDELKOV

Letos smo v prvih štirih mesecih uvozili 3200 šivalnih strojev in 8000 radijskih aparatov (predvsem takih na akumulator). Vedno bolj narašča tudi uvoz avtomobilov. Leta 1954 smo jih uvozili 615, lani 3200, v letošnjih štirih mesecih pa skoraj 1000. Motornih koles smo uvozili predlanskim samo 119, lani že 5600, v letošnjih štirih mesecih pa 3100. Letos smo uvozili tudi 5000 fotoaparatorov, 420 harmonik, 2800 kg nalivnih peres itd.

Lesketajoča je naša Kolpa

75 MILIJONOV ZA MALE ASANACIJE

V našem okraju so bila v zadnjih štirih letih vložena precejšnja sredstva za male asanacije. Za primerjavo bomo navedli nekaj statističnih podatkov. V letu 1953 je prispevala ljudska oblast za razna dela pri vodovodih, vodnjakih, kanalizacijah itd. približno 580.000 din, prispevek ljudi pa je znašal približno 200.000 din. V letu 1956 pa je prispevala ljudska oblast za ta dela nad 20.300.000 din, prispevek ljudi pa je znašal 18.165.000 din. V zadnjih štirih letih znaša prispevek družbe 30.100.000 din, prispevek ljudi pa 45.342.000 din — skupaj 75.442.000 din. Ko smo že pri številkah, pa še tele podatke. Na novo je bilo zgrajenih devet, adaptirani pa so bili trije vodovodi. Pet vodnjakov je bilo prenovljenih, zgrajena je bila ena kapnica, dve pa obnovljeni.

Obnovljena je bila vaška cesta, zgrajena so bila tri perišča in en rezervoar, trije vodni odcepi in druga podobna dela. Dosti je bilo že storjenega, precej po zaslugi prebivalcev samih, ki so prispevali precejšnja denarna sredstva. Z asanacijskimi deli bodo nadaljevali tudi v tem letu. Občinski ljudski odbori imajo v ta namen na razpolago 4.402.000 din. Verjetno bodo tudi sami prebivalci v krajih, kjer bodo asanacijska dela, prispevali najmanj toliko, kot jim je namenila skupnost.

V KOMPOLJAH NI RAZUMEVANJA

S kanalizacijo v Kompoljah so začeli že leta 1954. Dela pa še niso zaključena, ker vaščani niso pokazali pravega razumevanja za kanalizacijo, ki bi izključeno samo

njim koristila. V Tržišču pa je bil leta 1956 vaški vodnjak delno obnovljen. Dobrepoljska občina ima za asanacijska dela v tem letu odobrenih 150.000 din.

VODOVODI V RIBNIŠKI DOLINI

V občini Ribnica je bilo od leta 1953 pa doslej izvršenih precej malih asanacij. Leta 1953 je bil obnovljen vaški vodnjak ter perišče in napajališče v Nemški vasi. Leta 1954 je bila urejena vaška kapnica v Lipovcu, v Sajevcu je bil obnovljen vodovod, v Prigorici pa so leta 1953 in 1954 uredili vaško pot in obcestno kanalizacijo. Vodovodni odtok za naselje Brinje, zadružni dom na Jurjevi ter za vas Ravni dol je bil urejen leta 1955. V istem letu je bila tudi vaška kanalizacija v Sušju delno obnovljena, vodovodni odtok za vas Bukovica pa je še v gradnji. ObLO ima letos za male asanacije pripravljenih 270.000 din.

MOST V OSILNICI

Iz sredstev občinskega cestnega sklada so popravili v Osilnici cesto. Vrednost del znaša 200.000 din. Za most nad Cabranko v Osilnici je prispeval ObLO Kočevje 150.000 din, ostalih 150.000 din pa bodo prispevali Osilničani in prebivalci okoliških vasi na hrvaški strani ter KZ Osilnica. Zadruga v Osilnici namerava še letos graditi mizarstvo delavnico in sicer iz lastnih sredstev. Nova delavnica bo prostorna in bo v njej dobilo zaposlitev 30—40 ljudi.

PO SVETU

Kaže, da bodo razpravljanja o razorožitvi po enajstih letih brezplodnih razprav le dosegla odločilni preobrat. Sovjetski delegat v razorožitveni komisiji Organizacije združenih narodov Zorin je namreč predlagal, da bi velike sile opustile poskuse z atomskim orožjem in uvedle sistem kontrole, ki naj bi zagotovil izvajanje sklepa o opustitvi poskusov. Po prvem presenečenju v zahodnih prestolnicah ugodno pozdravljajo Zorinov predlog. Tudi ves zahodni tisk je sovjetski predlog ugodno sprejel. Nekateri angleški in ameriški časopisi zahtevajo, naj zahodne sile takoj sprejmejo sovjetski predlog. Po nekaterih poročilih bi zahodne sile privolile v prenehanje poskusnih eksplozij atomskega orožja za dobo enega leta.

Predsednik švedske vlade Tage Erlander, ki se te dni mudí v naši državi, je obiskal Split. Ogledal si je tamkajšnje zgodovinske in kulturne znamenitosti ter ladjedelnico, v kateri gradijo tudi več 12.800 tonskih ladij za švedske pomorske družbe. Po ogledu Splita je Erlander na jahti »Jadranka« odplul v severni Jadran. Predvidoma bo tudi prisel na Brione, kjer ga bo sprejel predsednik Tito.

Državni sekretar za narodno obrambo FLRJ Ivan Gošnjak in drugi člani jugosl. vojaške delegacije, ki je na obisku v Sovjetski zvezi, so nedavno prispeli v Leningrad. Pred tem so v Moskvi prisostvovali vojaškim vajam sovjetskih tankovskih enot.

V Beogradu zaseda te dni jugoslovansko-sovjetska komisija, ki naj bi pospešila nadaljnji razvoj trgovskih stikov med našo državo in Sovjetsko zvezo.

Po obisku zahodnonemškega kanclerja Adenauerja v Avstriji so na Dunaju izdali skupni nemško-avstrijski komunikle, v katerem je soudarjeno, da je ponovna združitev Nemčije »v miru in svobodi« glavni pogoj za dejansko popustitev napetosti v Evropi in v svetu.

Med obiskom so tudi podpisali avstrijsko-nemško finančno pogodbo. V Belgiji so skrajšali obvezni vojaški rok na 15 mesecev.

Predsednik italijanske republike Giovanni Gronchi je povelil mandat za sestavo nove vlade voditelju Demokratske stranke Amintoru Fanfaniju.

V puščavi Nevada je eksplodirala četrta jedrska bomba v vrsti poskusnih eksplozij, ki jih je pripravila ameriška komisija za atomsko energijo. Bomba je imela jakost 10.000 ton trinitrotoluola (standardnega razstreliva).

V Londonu so objavili, da so v tukajšnjem inštitutu za mikrobiologijo iznašli cepivo proti gripi, ki se sedaj širi po Aziji. Cepivo so že začeli proizvajati.

ZDA je od Mississippija do atlantske obale izmenada zajel val vročine. Zaradi hudih nalivov, ki jih je izzval, so narasle reke in poplavlje ameriška področja. Močnejše deževje je bilo v Minnesoti, južni Dakoti, Kansasu in Nebraska. V nevihtah ter od nenadne vročine je izgubilo življenje okrog 110 ljudi.

V severni Italiji je teden dni močno deževalo, zaradi česar je nastala v kmetijstvu škoda za približno 35 milijard lir. Ponokod je uničenih 70 odst. vinogradov. V hribovitih predelih okrog Torino je deževje povzročilo velike poplave. Vojska in gasilci pomagajo prizadetemu prebivalstvu.

Tudi v francoskih Alpah so nastale poplave. Reke na južnih pobočjih Alp so prestopile bregove in poplavlje cela naselja ter skoraj vse doline v zaledju Nizze. V soboto so začeli s helikopterji odvažati prebivalce naselja Isola, ki je povsem izolirano. Železniški promet je ustavljen. Voda je porušila številne nasipe in jezove. Porušeni je več manjših mostov, razdelanih je 20 km cest. Tudi telefonске zveze so prekinjene. Doslej so ugotovili eno človeško žrtev in veliko gmotno škodo.

Zunanje politični komentar

Še vedno sužnji

Lani so v Ženevi odprli mednarodno konferenco, ki si je zadala nalogo dopolniti konvencijo o suženstvu. Zahodni tisk je tedaj začel objavljati masne in napete članke o suženstvu v arabskih državah. Nič čudnega: suška kriza se je približevala vrhunec. Treba je bilo zmetati čimveč blata na nasprotnika. V tej »antisuženjski kampanji« ni bilo omenjal Iraka, čeprav je tam ravno toliko sužnje kot v puščavski Arabiji, ob obalah Perzijskega zaliva, v Bagdadu, Kuwaitu, Adenu in Jemenu. Zakaj neki? Iz preprostega razloga, ker je Irak naklonjen Zahodu.

Na Arabskem polotoku živi danes morda kakih 600.000 sužnje; natančnega števila nihče ne ve, saj niti drugega prebivalstva nimajo preštete. Računajo, da pride en suženj na približno 14 prostih ljudi.

Saudova Arabija je danes dežela, kjer so prebivalci večno lačni, njihovi voditelji pa vedno lačni — dolarjev. Deželo vodi kralj Ibn Saud. Pripada mu 24 palač, 250 Cadillacov. Arabija je brezupno revna, toda ima eno samo velikansko bogastvo: neizčrpne zaloge nafte.

Kljub temu »tekočemu« bogastvu pa pravijo, da je v deželi 30 odst. bolnih za jetiko, 40 odst. za sifilisom, 70 odst. za trahomom in kar 98 odst. za malarijo. Sodstvo je primitivno, čeprav po svoji učinkovitosti. V Gedi vsak petek izvršujejo kazni. Po končanih molitvah odseka na javnem mestu morilcu glavo, tatu desno roko ali, če ga spet zasačijo, levo nogo.

Pravi sužnje, tisti teptanih, mučenih revežev, skoro ne boste več našli. Večina so to »hišni delavci«, otroci kupljenih sužnje, ki se jim pri hiši ne godi tako slabo, čeprav morajo seveda opravljati najtežja dela. Njihovi otroci rastejo skupno z gospodarstvom in se z njimi igrajo. Vsekakor se godi mnogo bolj suženjem pri beduinih kot tistim pri meščanskih gospodarjih, kajti primitivni beduin je prvle plemenitejši, drugi pa pojmuje suženstvo bolj v patriarhalnem smislu: z njim spi v istem šotoru, pije isto kamelje mleko, je iste datlje, goni živino ob zori k mlaki.

CENA SUŽNJEV
do 10 let prepovedana prodaja, dečki do 15 let 80.000 do 100.000 din,
deklce do 13 let 150.000 din, dečki do 18 let 130.000 din, deklce do 17 let 200.000 din, fantje do 25 let 200.000 din, bele sužnje do 2 milijonov din.

ZAKONIK SUŽENJSTVA

ZA PUSČAVSKEGA ČLOVEKA
1. Dovoljeno ti je ugrabiti sovražnikovega sužnja in njegove kamele, če si z njim v vojni.

2. Kadar si v vojnem stanju z drugim plemenom smeš ugrabiti za sužnje dečke, če so starejši kot 10 let, toda oropani te lahko zasleduje še leta in leta in te ubije, da reši svojo čast.

3. Če se med ugrabitvijo polastiš osvobodnega sužnja, zahteva tvoja čast, da ga takoj vrneš njegovemu plemenu.

4. Noben pravi Arabec se ne bo poročil z osvobodeno sužnjo; v takem primeru bi ga ubila njegova družina, ker je omadeževal njeno čast.

5. Noben pravi Arabec se ne bo poročil z belo sužnjo; v takem primeru je bolje, da se ne vrne domov, ker bi ga družina ubila.

6. Noben pravi Arabec se ne bo združil s kupljeno sužnjo, ker mu to prinaša nesrečo.

Praznik dobrepolske kmečke mladine

Kosci in grabljice so tekmovali

Preteklo nedeljo je aktiv mladih zadružnikov v Dobropolju praznoval svoj kmečki praznik, prvi v našem okraju. Praznovali so z namenom, da tudi starejši kaj več zvedo o njih. Aktiv, ki šteje preko 40 članov, ki so seveda tudi člani zadruge, je bil ustanovljen že pred dvema leti. Prav delavni so bili. Priredili so številne praktične tečaje, ki jim koristijo pri njihovem delu. Letošnjo zimo pa je v Dobropolju z uspehom poslovala tudi kmetijsko gospodarska šola, ki jo je obiskovalo 20 učencev. Tudi najboljše državna posestva na Štajerskem so si že ogledali, pa tudi tovarno dušika in umetnih gnojil v Rušah. Delo v tej tovarni jih je pripradilo, da mora tudi delavec v

tovarni trdo delati, da dobi svoje plačilo.

Ze teden dni pred praznikom so se mladi zadružniki nanj pošteno pripravljali. V soboto so na Vidmu postavili velik mlaj. V nedeljo pa so že zgodaj pričeli s programom. Priredili so »polževe dirke«, za katere je bilo preveč prijavljencev. Strelsko društvo pa je organiziralo nagradno tekmovalstvo z zračno puško. Inž. Gvido Fajdiga iz Ljubljane, ki je znan kot uvajalec naprednega sušenja krme in pregonskih pašnikov, je na zadružnem travniku pokazal sušenje trave na sodobnih sušilnih napravah.

Popoldne so program nadaljevali z zborovanjem, ki mu je prisostvovalo več kot 400 ljudi. Najzanimivejša pa je bilo tekmovalstvo koscev, ki se ga je udeležilo 21 tekmovalcev, vsak seveda z namenom, da se bo izkazal pred številno publiko. Konkurenca je bila izredno ostra, kar je pokazal tudi konec tekmovalstva. Komisija je imela izredno težavno delo, saj je doseglo prvo mesto hkrati pet tekmovalcev z istim številom točk. Ocenjeval se je seveda čas in kvaliteta kosnje. V času je bil najhitrejši Glač Franc iz Bruhanje vasi, ki je pokosil 1,5 ara detelje v 7 minutah in 15 sekundah. Novak iz Kompolj je bil s časom 8 minut takoj za njim. Čas pa pri ocenjevanju ni imel edine vloge, zato so ju ostali prvi tekmovalci po številu točk dohiteli. Mladi zadružniki so prikazali tudi delo z zadružnimi stroji, predvsem z vprežnimi, s grabljami in obračalniki, kar je gledalcem bilo zelo všeč. Nastopile so tudi grabljice, kmečka dekleta v pisanih domačih nošah. Praznik so zaključili z ljudskim veseljem.

Aktiv mladih zadružnikov iz Dobropolja želimo, da še naprej uspešno nadaljuje s svojim delom za povečanje kmetijske proizvodnje, člani pa si utrjujejo svoje strokovno znanje, kakor je predsednik aktivna obljubil na slovesnem zborovanju.

M. J.

Tekmovalstvo koscev v Dobropolju

Knjiga za praktično sadjarstvo

Naši sadjarji so se v zadnjih desetletjih, ko so naša sadovnjaki delno zaradi ostarelosti, delno pa zaradi napada ameriškega kaparja utrpeli veliko škodo, resno lotili obnove sadovnjakov. Pri tem sta jim dobra knjiga in koristni nasveti strokovnjakov vedno dobrodošla. Založba »Kmečka knjiga« v Ljubljani je izdala na primer lani tri knjige iz raznih panog sadjarstva in dve med njimi sta že razprodani, čeprav sta izšli v 16.000 izvodih naklade. Potreben pa je bil splošen priročnik za sadjarje in »Kmečka knjiga« ga je zdaj izdala. Napisal ga je znani strokovnjak Anton Flego ter mu dal naslov »Praktično sadjarstvo«. Sadjarska veda je obširna in iz nje je zbral pisec na 270 straneh najvažnejše znanje, ki ga je ponazoril s številnimi slikami. Gradivo je razdelil v 14 poglavij: Razširjenost in pomen sadjarstva — Sadno drevje in njegovi organi — Življenje sadnega drevja — Razmnoževanje sadnega drevja — Čepljenje — Naprava sadnih nasadov — Načrtna obnova sadjarstva — Oskrbovanje zemljišča — Obrezovanje — Oskrba debela — Škodljivi vplivi na rast in rodovitnost drevja — Izboljšanje obstoječih nasadov — Bolezni in škodljivci na sadnem drevju — Varstvo škroplilcev pred strupenimi škroplivi. — Knjiga je namenjena praktičnim sadjarjem in kmečki mladini ter nam pomaga pri obnovi sadjarstva. Cena ji je 570 din (vezana v polplatno) in se dobi v knjigarnah in pri založbi »Kmečka knjiga« v Ljubljani, Miškovičeva cesta 4.

vi na rast in rodovitnost drevja — Izboljšanje obstoječih nasadov — Bolezni in škodljivci na sadnem drevju — Varstvo škroplilcev pred strupenimi škroplivi. — Knjiga je namenjena praktičnim sadjarjem in kmečki mladini ter nam pomaga pri obnovi sadjarstva. Cena ji je 570 din (vezana v polplatno) in se dobi v knjigarnah in pri založbi »Kmečka knjiga« v Ljubljani, Miškovičeva cesta 4.

Načrtno gozdarjenje v Poljanski dolini bo rodilo uspehe

Če bežno pogledamo gozdarsko zgodovino Poljske doline, vidimo, da je bil ob koncu srednjega veka lastnik zemlje oziroma gozdov deželni vladar in je oddajal zemljo v fevd raznim cerkvenim in drugim velikim. Po zatonu fevdalizma, po letu 1848 pa je postal tudi v Poljanski dolini slovenski človek lastnik večine zemlje, na kateri je prebival.

V last ljudstva je prešla pretežno večina gozdov, bodisi kot individualna, bodisi kot kolektivna lastnina (vaške skupnosti). Ker pa so imeli posamezni kmetje v svoji posesti le malo gozdov, so morali v svoji gospodarski stiski posegati vse globje v lesno zalogo svojih gozdov. Začela se je razvijati tudi lesna trgovina, ki je zaradi kmetov stiske in nevednosti našla čestokrat lahek plen. Kasneje so prišli tudi gospodarske krize, katerih vzrok je bilo drobljenje kmečke posesti. Gozdovi so se začeli prekomerno izkoriščati. Seveda so k temu pripomogle tudi vojne, ki so povzročile, da so se gozdovi prekomerno izkoriščali in pustili. Ze itak preveč izkoriščen gozdovi so še mnogo doprinesli k obnovi propadajočega gospodarstva in finance.

Naša ljudska oblast pa je takoj po osvoboditvi začela načrtno uvajati socialistično gospodarstvo tudi v gozdarstvu. Kmalu smo dobili novo gozdarsko zakonodajo in sicer zakon o gozdovih in gozdnih skladih za pospeševanje gozdarstva, kar nas uvršča med najnaprednejše dežele.

Po novem zakonu o gozdovih so se tudi tu začeli gozdovi smotno izkoriščati s ciljem, da se sečnja uravnovesi s prirastkom. Na »osnovi okularne ocenitve gozdov in prirastka se je odredil letni etat poseka, ki znaša za celo področje obč. LO Predgrad 3300 m³. Poleg izkoriščanja se gozdovi tudi gojijo (pomlajajo) in na tem področju so dosegli že dokaj lepe uspehe. Začeli so pomlajevati že obstoječe gozdove, prvenstveno gozdove posameznikov. Treba je pripomniti, da se vsa ta dela vršijo brezplačno, saj se sredstva za taka dela krijejo iz gozdnega sklada. Revirno vodstvo je na zahtevo uprave za gozdarstvo izdelalo petletni plan gojenja gozdov. V planu je predvideno, da se vsako leto v dveh etapah, spomladi in jeseni, posadi preko 100.000 raznih gozdnih sadik. Predvidena pa je tudi podsetev jelovega semena na področju uničenih bukovih sestojev. Vrh gore na površini 12 ha letno.

Vsa ta dela pa se bodo lahko z malimi stroški izvršila le s pomočjo in razumevanjem vsega ljudstva. Vsakemu članu družbe se mora privzgojiti čut za gojenje in varstvo gozdov, ki se obnavljajo ob skromnem človeškem delu iz veka v vek, seveda, če se z njimi pravilno ravna. Gozdovi nam pač morajo biti v največji meri neizčrpen vir bogastva in koristi.

Milan Lavrič

Naročnino za »Novice« lahko poravnate po pošilnici ali osebno na upravi lista.

LJUDJE MED SEBOJ

Če so otroci zapuščeni

V našem mestu živi že dolgo let možakar, ki je zaposlen kot cestni pometlač. Porochen je tudi in ima več otrok.

Stanovanje te družine je posebnost svoje vrste in če stopiš vanj, ti udari v nos vonj številnih in raznovrstnih dišav, prahu, smeti, odpadkov, cunj itd. Tudi kološki se sprejajajo sem ter tja po stanovanju, ki že prav dolgo ni videl metle in ribarice.

Da otroci, ki doraščajo v takih okoliščinah, ne morejo biti dosti pridni, je razumljivo. V avli kina »Jadrana« in pred kinom se s krikom lovijo, se prepeajo ali obmetavajo s kamenjem in blatom. Ti otroci so razkuštrani, slabo obuti in oblečeni, kar ni čudno, saj je skrb za otroke, nega, vzgoja in učenje v tej družini nepoznano. Iz sosesčine se sliši, kako eden ali drugi otrok surovo zmerja svojo mater, če jih prosil za pomoč pri gospodinskem delu. Delo jim pač ne diši. Lepše je pohajkovanje po ulicah in igranje.

Najstarejši hčeri je menda 15 let in ni ga filma, ki ga ne bi šla gledat. Za kino je denar, ni ga pa za solato in za ostalo zelenjavo. Zakaj pa bi kupovali take stvari, če pa rastejo po bližnjih vrtovih in njivah! Koga neki bo pekla vest zaradi take malenkosti!

Vsako leto enkrat je Teden otroka. V tem Tednu se zbirajo prispevki za bedne in zanemarjene otroke, za bolehe in tiste, ki doma nimajo nege, vzgoje in skrbstva. Kako to, da vsaj v Tednu otroka nihče ne vidi kričečih razmer, v katerih odrasčajo prejemajo otroci? Verjetno imamo podobne primere tudi drugje. Otroci niso krivi, da so na svetu in da jih starši zanemarjajo. Ali res ni

nikogar, da bi se zavzel za take otroke?

Pravimo, da je mladina naša bodočnost. Za omenjeni primer naj se zavzame naša družba. Rešitev je še možna, če bodo otroci prišli v prave roke, sicer bodo izgubljali za nas — in postali bodo breme in napotje skupnosti in človeški družbi.

Opazovalce

TEČAJ ZA KNJIGOVODJE

15. julija bo v Ljubljani dopolnilni tečaj za knjigovodje kmetijskih zadrug. Iz naših krajev se bo udeležilo tega tečaja sedem knjigovodj.

ZADRUŽNA KONFERENCA

17. junija je bila na OZZ v Kočevju konferenca, katere so udeležili upravniki in knjigovodje kmetijskih zadrug. Med drugim so razpravljali o nagrajevanju delavcev in uslužbencev v zadrukah. V zadrukah bodo sklepali z zaposlenimi osebam nove kolektivne pogodbe. Nagrajevali bodo po učinku dela, višina plač pa bo odvisna od ustvarjenega prometa in dohodka v posameznih obračunskih enotah (obratih).

NOVE SMERNICE V ZADRUŽNOSTI

Na zadnji seji upravnega odbora OZZ Kočevje so med drugim razpravljali o sklepih, ki so bili sprejeti na obnem zboru Republiške zadruge zveze Slovenije, zlasti pa o smernicah, ki jih je na tem zboru nakazal podpredsednik Izvršnega sveta FLRJ tov. Ed-

KRATKE VESTI

ZADRUŽNI HLEV V DRAGI

Kmetijska zadruga Draga namerava že dalj časa zgraditi hlev. Vsi potrebni načrti so že pripravljeni. Zadružni primanjkuje samo del sredstev. Ko bodo ta poskrbeli, bodo začeli z gradnjo. Hlev, v katerem bo prostora za 40 glav živine, je za tamkajšnje zadružno posestvo zelo potreben. KZ Draga ureja tudi pašnik. Del sredstev za ta pašnik je zadruga dobila iz republiškega kmetijskega sklada, ostalo bodo pa sami prispevali.

KMETIJSKA ZADRUGA DRAGA

Kmetijska zadruga Draga namerava že dalj časa zgraditi hlev. Vsi potrebni načrti so že pripravljeni. Zadružni primanjkuje samo del sredstev. Ko bodo ta poskrbeli, bodo začeli z gradnjo. Hlev, v katerem bo prostora za 40 glav živine, je za tamkajšnje zadružno posestvo zelo potreben. KZ Draga ureja tudi pašnik. Del sredstev za ta pašnik je zadruga dobila iz republiškega kmetijskega sklada, ostalo bodo pa sami prispevali.

O spolni vzgoji

Lukežič Marjan

(Nadaljevanje)

Kakor smo ugotovili zadnjič, nastane s spolno vzgojo v mladnem organizmu sila, ki z večjo ali manjšo zahtevnostjo išče svoje zadovoljive. Posameznik je postal spolno bitje, ki ga nagon privlači k drugemu spolu. Moč te privlačnosti je odvisna od različnih faktorjev — predvsem od razvitosti teles in spolne simpatije. Normalna spolnost usmerja posameznika k drugemu spolu. Dogaja pa se tudi, da koga privlači k istemu spolu, tedaj govorimo o homoseksualnosti. Veliko več pa je primerov spolnega samozadovoljevanja. Poglejmo si oboja primera!

Naravni razvoj organizma, do zorenje v spolno bitje, ni premočrtno, kakor si bi morda kdo preprosto mislil. Prav razdobje v času spolnega zorenja je v tem pogledu najbolj kočljivo: mlad človek čuti v sebi novo silo, ki z večjo ali manjšo nujno vodi k izbiri naravnega spolnega partnerja. Zaradi sramožljivosti, zaradi netočnega pojmovanja je mlad človek — posebno v puberteti — nagajen k sklepanju posebnega prijateljstva med svojimi vrstniki. Tako prija-

teljstvo je predvsem duševne narave, je čustveno zelo pogojeno, vsebuje pa tudi vrsto neznosnosti, si jih takda dva prijatelja (prijateljici) izkazujeja drug drugemu. To je prva stopnja prebujajočega se spolnega nagona, ko je ta še nejasen, neorientiran. Mladi ljudje čutijo v sebi potrebo po drugačnem bitju, kakor sta to oče in mati, žele si drugačnih vezi. To dobo bi lahko imenovali zastro spolnost. V tem ni še nič slabega. Škodljivo lahko postane tako prijateljstvo tedaj, kadar je eden od te dvojice starejši in je seznanjeno s spolnostjo, v sebi pa nima poguma, da bi svoj nagon realiziral na naraven način, je pa morda spolno zelo razvit in ne zna krotiti svojega nagona. Tedaj pogosto pride do skupnega spolnega samozadovoljevanja. V nekaterih primerih, ki jih je mnogo manj, pa tudi do homoseksualnosti. Zanimivo je, da je takih prijateljstev več med dekleti kot med fanti. Nasprotno pa pri dekletih v mnogo manjši meri pride do takih telesnih stikov in je tudi mnogo manj samozadovoljevanja.

Taka homoseksualnost je razvojno pogojena, je prehodna stop-

nja razvijajoče se spolnosti in bo prej ali slej prešla, ko se bo spolni nagon v posamezniku jasno orientiral. Takega mnenja so mnogi psihologi in seksologi.

Drug tak problem, ki vznemirja vzgojitelje in starše, je spolno samozadovoljevanje, ki se javlja, ko posameznik spolno dozoreva in dozor v toliki meri, da začuti v sebi potrebo po sprostitvi. Nekateri mladi ljudje pridejo do tega spontano (brez »instruktorja«), drugi pa zvedo za to od starejših vrstnikov. Ta pojav je drugi, mnogo pogostejši spremljevalec pubertete. Posebej je razširjen med moško mladino. Nekateri seksologi trdijo, da se do 96 odst. mladih fantov na tak način spolno izživlja. Zakaj je med fanti več takih primerov kot med dekleti? Ženska doživi spolno ugodje le v spolnem aktu, moški lahko to občuti tudi brez stika, ob izlivu semena. To zadnje predstavlja pri moškem svojisk način olajšanja, sprostitve spolne napetosti. Zato je samozadovoljevanje pri moški mladini toliko več. Tudi to je le prehodna stopnja, kot tako jo moramo presojati, potem se bo njo mogli pravilno orientirati, kako nam je ravnati v takih primerih.

Pri tem bi rad opozoril na napako, ki jo dela večina vzgojite-

ljev in staršev: fanta skušajo v takem primeru zastrašiti, da je to nenaravno početje, da s tem izgubljajo svoje sile in podobno. Tak način je v osnovi zgrešen. Medicinska veda do danes še ni dokazala, da spolno samozadovoljevanje pušča za seboj telesne posledice. Povsem drugače je z duševnostjo takega fanta. Res doživlja ob masturbaciji (samozadovoljevanju) spolno ugodje in doživlja sprostitve spolne napetosti. Po tem dejanju pa se sprožijo dvomi, ki jih povzroči osamljenost, ali je to prav ali ni? Tu in tam sliši opazke o takem načinu izživljanja, vsa v istem smislu, kakor sem že zapisal. Zato skrbno skriva svojo navado. Razumljivo je, da ga to duševno zelo muči in mu s tem jemlje znaten del duševne energije, ki bi jo sicer lahko koristno uporabil. Zato se počuti manjvrednega, teže prenaša družbo. To je prva negativna posledica spolnega samozadovoljevanja. Druga je ta, da tak način spolnega izživljanja slabi interes za drugi spol, s čimer bistveno vpliva na odnose do deklet. Pedagogi in psihologi se strinjajo, da je nelahka naloga, pripravi mladega človeka do tega, da s tem preneha, kajti — navada je železna srajca — če nima fant v sebi zadosti močne volje, mu zu-

nanje sile ne bodo pomagale, slej ko prej bo spet pri svoji stari navadi.

V enem prejšnjih sestavkov sem zapisal, da mora v puberteti vzgojitelj postati mlademu človeku tovariš, ki mu pomaga na njegovi razvojni poti. Še posebno je to važno, kadar gre za spolnost. Mladostnik, ki ima spolne težave, si predstavlja, da je le on tako nesrečen, da drugi takih težav niso imeli (čustvo osamljenosti!). Z dopovedovanjem, kako naj se temu upre, ne bomo prišli daleč, kajti to ne more vlti fantu poguma in mu ojačiti volje, če se čuti osamljenega. Ko pa bo zvedel od svojega vzgojitelja ali od kake druge starejše osebe, da tudi on ni bil brez takih ali sličnih problemov, mu bo lažje prenašati težave premagovanja. Mladostnik ima zadosti razvito inteligenco, da ve, da je lahko biti zgleden, če nekoga ničesar ne muči. Kdor pa je take probleme imel in jih je uspel rešiti, vzbuja zaupanje in daje mlademu fantu moralno oporo.

Kakor pri vzgoji sploh nam tudi v spolni vzgoji pomagajo dobre knjige, primerni filmi, posebno pa organizacije, ki jih ima dandanes odrasčajoča mladina že celo vrsto. Kvalitetna knjiga, čeprav odlična

literarna mojstrovina, utegne biti škodljiva, če ni dovolj razumljiva. Zato je potrebno, da vemo, kaj mladina bere. Ne samo to. Na nekatere knjige moramo mladino opozorjati in ji vzbujaati radovednost in smisel za branje. Pri tem nam nudi veliko pomoč film, ki je primeren mladostnikovi stopnji dožemanja. Pri obiskovanju kinopredstav moramo paziti, da mladina ve, kaj bo gledala — duševna priprava je že pol uspeha pri dožemanju vsebine. Pri ogledu filma nikakor ne pozabimo na pogovor o dejanju in o ideji filma. Zato je potrebno, da tudi sami večkrat obiščemo kino, sicer bomo kmalu ostali za otroci, ki nas bodo prehiteli. Zelo malo je takih filmov, ki ne potrebujejo razlage. Starši vse preveč zanemarjajo to vzgojno močnost.

Nič manj ni za mladega človeka pomembna družba, ki jo najde v svojih organizacijah — v ljudski mladini, počitniški zvezi, tabornikih, planincih in drugod. Tukaj se mladina ne uči samo organiziranja in vodenja skupnih akcij; v teh organizacijah mladina tudi izgrajuje pravilni odnos do drugega spola. Tudi tu srečamo pogosto ozkostrne starše, ki prepovedo otrokom, da bi se udeležili na primer izleta ali taborjenja.

(Dalje prihodnjico)

PRED FESTIVALOM TELESNE KULTURE

Mladost na stadionu v Ribnici

Lep, sončen dan je bil v nedeljo 16. junija. Tega dne je bil v Ribnici velik športni praznik. V Ribnico so prispeli člani TVD Partizana iz Velikih Lašč, Sodražice, Dolenje vasi in Kočevja.

Z raznimi tekmovalni in velikim telovadnim nastopom na stadionu je Ribnica proslavila otvoritev stadiona. Stadion in nekatere zgradbe v Ribnici so bile okrašene z zastavami. Po slovesnem sprejemu gostov na železniški postaji v Ribnici so se vrstile ves dan športne prireditve. Dopoldne je gasilska godba iz Ribnice priredila na trgu uspel koncert.

Ob 14. uri je bil skozi Ribnico mimohod članov in članic društev Partizana. Na čelu dolgega sprevoda so zastavonoše nosili zastave svojih društev, za njimi so šli vodilni funkcionarji društev, gasilska godba iz Ribnice, pa pionirke in mladinke v krojih, skupaj z načelniki, nato pa nogometni igralci in drugi. Po mimohodu v Ribnici so odšli na stadion. Tu se je zbralo približno 2000 ljudi iz bližnje in daljnje okolice. Ko je godba odigrala državno himno, je imel tov. Faganel, predsednik TVD Partizan Ribnica, slavnostni govor. Tov. Faganel je potem odprl stadion in zaželel vsem, ki bodo nastopali na stadionu, kar največ uspehov. Na novem stadionu so najprej nastopile s prostimi vajami pionirke. Lepo je bilo videti mlade pionirke, ki so izvedle vaje brezhibno. Tek članov na 100 m je spravljal na noge ves stadion. Člani ribniškega Partizana so izvedli uspele vaje iz orod-

ne telovadbe. Za izvajanje so jih gledalci nagradili s ploskanjem. Nastopile so tudi pionirke iz Dolenje vasi z obročki. Nadalje so bili teki na 1000 m, štafetni tek 4 krat 100 m, proste vaje mladink in članic itd. Zadnja točka na sporedu

pa je bila nogometna tekma med Partizanom Ribnica in Partizanom A iz Kočevja.

Festival društev Partizan v Ribnici je v glavnem lepo uspel. Samo na telovadnem nastopu na stadionu je sodelovalo približno 200 mladih ljudi. Vsakomur, ki se tega lepega športnega slavlja v Ribnici ni udeležil, je lahko samo žal.

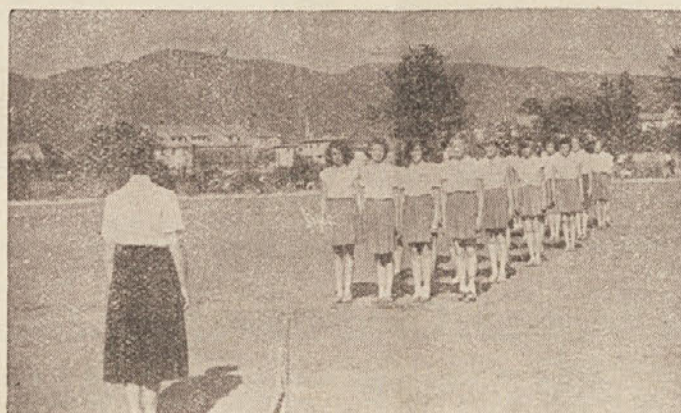
Športne prireditve

V okviru festivala telesne kulture je organiziral Partizan Ribnica 16. junija košarske tekme. Cilj je bil pred zadružnim domom v Ribnici, tekmovalna proga pa je tekla od Ribnice do Sodražice in nazaj in je bila dolga približno 20 km. Prvo mesto je pripadlo Alojzu Petku, ki je prevozil progo v času 53 minut. Drugi je bil Franc Petek s časom 59 minut, tretji pa Ciril Tisovec s časom 61 minut. Izven konkurence je tekmoval tudi Jože Tanko — čas 56 minut.

Na igrišču za gradom je bila prijateljska odbojarska tekma med Partizanom Ribnica in Sodražica. Zmagali so Ribničani s 3:0. Odbojkaši iz Sodražice so šele pred kratkim začeli z vadbo te športne panoge.

Na istem igrišču je bila tudi prijateljska odbojarska tekma med Partizanom Kočevje in Partizanom Ribnica. Tu so morali Ribničani podležiti rutiniranim Kočevjarjem, ki so odločili zmago v svojo korist s 3:0.

in Ribnice. Zmagali so Kočevjarji s časom 48,0, drugi pa so bili Ribničani s časom 50,8.

Nastop v Ribnici

NOGOMETNO PRVENSTVO LJUBLJANSKE PODZVEZE

Kljub premoči - polovičen uspeh

Kvalifikacijske tekme za prvaka NLP se približujejo koncu, pa tudi borba kandidatov, kdo bo osvojil prvo mesto in lahko tekmoval dalje, se stopnjuje. V nedeljo 16. junija je Rudar igral na igrišču pri škofovem domu z Domžalami neodločno. Rudar je še vedno na prvem mestu in v zadnjem kolu igra v nedeljo v Ljubljani s Svobodo.

Tako borbene in razburilne tekme, zlasti v drugem polčasu, v Kočevju še nismo gledali. Obe moštvi sta začeli v enakovrednem tempu, vendar so se domači kmalu zbrali in se polastili večjega dela igrišča.

Rudarji so igrali zelo borbeno, gostje pa so pokazali malo več tehnike. V prvem polčasu domači niso imeli sreče, da bi dosegli gol, čeprav je Taslaman zelo nevarno prodiral proti vratom Domžal. Tu di pred Rudarjevimi vrati je postajalo vroče, in Mitrovič je nekajkrat prav ob golovi črti razčistil položaj.

Drugi polčas pa je pripadal izključno domačim. Rudarjeva enajstoričja je kljub odsotnosti poškodovanega Resnika v silovitem tempu ogrožala vrata Domžal.

V drugem polčasu se je na Rudarjevi strani sistem igre v napadu malo spremenil, kar je prineslo uspeh. Ker je imel Rudar oslabiljena krila, je Taslaman s pomočjo požrtvovalnega Ahaca prodiral bolj po sredini, kjer jima je pred vrati pomagal tedaj uspešni Planinc.

Kombinacija Ahac-Taslaman-Planinc je odlično harmonizirala in Taslaman je pokazal zelo lepo in nesebično igro. Vidi se, da je s takoj kombinacijo več uspeha. V obrambi pa je najboljši zaigral Mitrovič, ki je v prvem delu rešil več nevarnih situacij. Njemu je požrtvovalno sledil tudi Lavrih. Leva stran Rudarjeve obrambe na čelu z vratarjem je malo šepala. Po močbi bi morali zmagati domači. Zvezni sodnik Erlih je sodil odlično.

LESTVICA

Rudar	5	2	1	2	11:10	6
Domžale	5	2	1	2	10:9	5
Svoboda	5	2	1	2	8:8	5
Poshtar	5	1	2	2	6:8	4

ZAHVALA

Upravi zdravilišča Topolšica se najlepše zahvaljujemo za vso skrb, ki so jo nudili našemu sinu, oziroma bratu Antonu Pečku iz Gore pri Sodražici.

Se posebna zahvala zdravnikom in sestram v Mladiki.

Družina Peček

Ob bridki izgubi našega ljubljenega moža in očeta

JOŽETA ZBAČNIK

se toplo zahvaljujemo organizaciji ZK Gorenja vas, SZDL Gorenja vas, Zvezi borcev, sindikalni podružnici LIP Ribnica za lepe vence in pomoč ter gasilski godbi Ribnica za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Koštalu iz Ribnice za lajšanje bolečin v njegovih zadnjih dnevih življenja. Najlepša zahvala tov. Maksu Nosanu za poslovilne besede ob odprtem grobu našega pokojnega moža in očeta ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi poslednji poti in nam izrekli sožalje.

žalnočča žena Antonija ter družine Lesar in Krašovec. Ribnica, Piran

Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor, odgov. urednik Jože Košir. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14a. Telef. 3-89. Tek. račun pri podružnici NB Kočevje št. 617-T-388. — Letna naročnina znaša 400 din, polletna 200 din in je plačljiva vnaprej. Za izdajstvo 800 din, Poštna plačnina v gotovini. Rokopisi se ne vračajo.

MOTOCIKLISTIČNE DIRKE V OPATJI

Preteklo nedeljo so bile v Opatiji velike motociklistične dirke za »Nagrado Jadrana«. Dirke je gledalo 50.000 ljudi, med njimi je bilo tudi precej gledalcev iz Kočevja. Dirkal je tudi naš domačin Lovže Drogenik, direktor podjetja Avto iz Kočevja in dosegel v zelo ostri konkurenci odlične rezultate.

V internacionalni dirki (nastopali so tuji in domači najboljši tekmovalci) je Drogenik v dirki motornih koles 250 ccm zasedel 8. mesto. V nacionalni dirki (nastopili so najboljši vozači iz vse države) pa je dosegel 3. mesto. 10 krogov, ki so skupaj znašali 60 kilometrov, je prevozil v dobrih 36 minutah. S temi uspehi se je Drogenik uvrstil med najboljši dirkače motornih koles v državi.

NASE BRALCE BO ZANIMALO

Kako si je Hitler sodil

Mnog ljudi je bilo mnenja, da je bila Eva Braun Hitlerjeva priležnica do konca. To ni bilo res, čeprav bi kaj kmalu lahko bilo, kajti poroka nacističnega diktatorja z mlado fanatičarko je bila le en dan pred njuno smrtjo. Hitler je hotel Evi Braun izkazati posebno čast s tem, da jo je za njeno zvestobo do konca vzel za svojo zakonito ženo.

Poroka v trušcu Stalinovih orgel

Pisec spominov, Hitlerjev osebni služabnik Heinz Linge, je na zapoved svojega gospodarja pripravil konferenčno sobo v podzemeljskem bunkerju za poročno slovesnost. Okoli Hitlerja in Evi Braun se je zbral le majhen krog ljudi. To so bili najbolj zagrizeni nacisti, med njimi Göbbels s svojo ženo, vodja nemške hitlerjevske mladine Baldur von Sexhirach in še nekateri drugi.

Toda poroka se je neljubo zavlekla. Strašni in nepopustljivi šef tretjega rajha, ki je več kot deset let odločal o usodi tisočev in milijonov svojih sodržavljanov, je moral ta večer potrpežljivo čakati. Poroka bi morala biti že popoldne, toda Wagnerja, ki naj bi opravil zakonski obred, ni bilo od nikoder. Hitlerjeva oblast je prenehala. Ukazoval je le še svoji najožji okoličnici, ni pa mogel več ukazovati množicam, še manj pa topovom in Stalinovim orglam, ki so ves čas neveselno godle zbranim svatom. Šele okrog polnoči je dr. Wagner uspel priti do podzemeljskega stanovanja Hitlerja. Pričji pri tej poroki sta bila Bormann in Göbbels. Gostija je bila zelo skromna in kratka. Pili so sekt, Hitler pa je srebiral svoj čaj, ki ga ni mogel nikoli pogrešati. Vsi so bili videti dobre volje in so sklenili, da nečje v tem času vedeti za nobeno novico o položaju na fronti. Sicer pa res ni bilo potrebno. Zavezniške vojske so se takrat že radijsko sporazumevale, da njihovi topovi ne bi tolkli lastnih sil. Berlin je bil obkoljen...

Hitlerjev in Evin konec Popoldne, bilo je to 30. aprila, sem stal pred konferenčno sobo, pravi Linge. Bilo je natanko deset minut pred četrto uro, ko sem slišal v sobi strel. Do takrat je bilo vse mirno — toda kakor da bi bilo domenjeno, se je takrat nad našimi glavami začel truš. Ruska artilerija je začela močno kanonado. Povelje bo vsak čas teže izvršiti...

Linge je stopil v sobo. Hitler je sedel na kavču s prestreljeno glavico. Poleg njega je ležala Eva. Izgledala je, kakor da spi. Vzela je strup, ki ji je v nekaj trenutkih ugasnil življenje.

Trupli smo odnesli na dvorišče državne pisarne. Polli smo ju z bencinom in zažgali. Vrnili sem se in odnesel vse stvari iz pisarne, razen slike Friderika Velikega. Tudi to sem upepeli.

Plamen je medtem trupli grdo izmislil, toda še vedno ju je bilo mogoče spoznati. Bilo nam je žal, da nismo uporabili petroleja, ki bi počasneje gorel. Zato smo trupli pozneje pokopali v skupen grob, ne daleč proč...

Tako pripoveduje Linge o svojem gospodarju, ki je hotel biti gospodar sveta, je pa zalostno končal pod ruševinami državne pisarne, od koder je hotel voditi svet in od koder je zapovedoval svojim krvnikom nad vsemi narodi Evrope.

MOTORIZACIJSKA MRZLICA SE SIRI

Letos 25.000 motornih koles

Zanimanje za nakup motornih vozil je vedno večje. Motorizacijska mrzlica pa bo še naraščala. Največje povpraševanje je za mopede in motorna kolesa. Tudi avtomobil znamke »Zastava 600« gre do dobro v prodajo. Marsikdo da pri nakupu prednost motornemu vozilu pred pohištvom ali čem drugim. Kaj hočemo! Vsi želimo hitreje in udobneje potovati.

Tovarna »Zastava« v Kragujevcu bo do konca leta dala na trg približno 2000 majhnih avtomobilov »Zastava — 600«, izdelanih po Fiatovi licenci. Za te vrste avtomobilov je največ zanimanja v Sloveniji in Hrvaški. Teh avtomobilov je bilo doslej prodanih 360. V

Sloveniji je bilo prodanih 120 avtomobilov, druga tretjina je šla na Hrvaško, tretja pa v ostale republike. Kdo kupuje te avtomobile, ki stanejo 800.000 din? Ljudje različnih poklicev — obrtniki, poželeski zdravniki, veterinarji, trgovski potniki itd.

Kaže, da bo do konca leta prišlo na trg približno 25.000 mopedov in motornih koles. Povpraševanje po mopedih in motornih kolesih pa je sedaj tako veliko, da ne bo ustrezno vsem interesantom motornih vozil.

Tovarna »Tomos« bo do konca tega leta dala na trg približno 10.000 motornih koles, od tega 80 odst. mopedov. Kar pride na trg, je v naprej prodano. Podjetje Slovenija-avto ima za ta motorna vozila zabeleženih približno 1400 interesentov, saj je samo za moped nad 1000 interesentov. Tudi tovarna motorjev v Zagrebu TMZ bo letos dala na tržišče 5000 do 6000 mopedov. Pri ljubljanskem podjetju »Volan« je že zabeleženih kakih 400 do 500 kupcev za te motorje. Pravijo, da bo že letos tovarna »Vogošče« poslala na trg 4000 motornih koles znamke NSU.

Potrbojnja pri nakupu motornih vozil in mopedov narašča, kljub vestem, da bodo vozila na jesen verjetno cenejša. Sedaj je namreč sezona za motorje in ljudje plačajo vsako ceno.

Veliko število motornih vozil prihaja tudi iz inozemstva. Kakor je znano, je pred dvema mesecema izšla zvezna uredba, po kateri se za potniške avtomobile in motocikle, ki jih naši državljani dobe kot darilo iz tujine od sorodnikov, ne plača prometni davek, ampak samo carina. Ljudje so se hitro znašli. V dveh mesecih je prišlo na carinarnico v Ljubljani že 152 motornih koles in mopedov in 60 avtomobilov.

OD BERLINA DO LJUBLJANE NA MOPEDU

Majhna motorna kolesa, imenovana moped, za katere ni treba nobenih izpitov, so vedno bolj priljubljena po vsem svetu. Številne tovarne izdelujejo mopede v velikem številu. Tovarne tudi med seboj tekmujejo, kateri motorji bodo trpežnejši in cenejši.

Te dni se je pripeljal v Ljubljano šofer iz velike tovarne motorjev »Jawa«. Prevozil je na najnovjšem mopedu te tovarne pot iz Berlina do Ljubljane brez vsake okvare. Nekaj mopedov te tovarne imamo tudi v Kočevju.

OBJAVE

ČESTITKA

Ivan Tomše, ki služi vojaški rok na romunski meji in se začasno nahaja v Knjaževcu, bo slavil 23. oz. 24. junija dvojni praznik. Za ta praznik mu prirčno čestitajo in želijo vse najboljše očka, mame, brat in sestra ter sestrična Ivanka z zaročencem Jožetom iz Ljubljane.

KINO

JADRAN, Kočevje: od 21. do 23. junija ameriški barvni film »Borbi preko reke«, 24. in 25. junija ameriški barvni film »Čaj za dva«, 26. in 27. junija češki film »Vest«, od 28. do 30. junija ameriški barvni film »San Antonio«.

SVOBODA, Rudnik: 22. in 23. junija ameriški film »Borba za po-sest«, 29. in 30. junija italijanski film »Škoda ker si takšna«, OSILNICA: 23. junija avstrijski

film »Gospodična Casanova«, 30. junija ameriški film »Ona je vedela kaj hoče«.

SODRAŽICA: 22. in 23. junija angleški film »Očka vrni se«, 29. in 30. junija ameriški film »Bojišče«.

LOŠKI POTOK: 22. in 23. junija ameriški film »Možje«, 29. in 30. junija brazilski film »Sinha Moca«.

KOČEVSKA REKA: 22. in 23. junija francoski film »Taras Bulba«, 29. in 30. junija ameriški film »Sampon«.

VELIKE LAŠČE: 22. in 23. junija franc. film »Državni sovražnik št. 1«, 29. in 30. junija ameriški film »Ni malih grehov«.

RIBNICA: 22. in 23. junija franc. film »Edward in Karolina«, 29. in 30. junija ameriški barvni film »Fant iz Oklahome«.

PREDGRAD: 22. in 23. junija jugoslovanski film »Krvava pot«;

Franciška iz Sušja 6, preužitkari-ca, stara 79 let.

DOBREPOLJE

Poročili so se: Povše Jože, spredovnik ECZ iz Ljubljane, Celovška 209 (26 let) in Cimerman Marija, spredovnica ECZ iz Ljubljane, Gustmanova 15 (23 let); Glač Jože, delavec iz Bruhanje vasi 13 (26 let) in Godec Stanislava, delavka iz Ceste 30 (25 let); Tomšič Jože, kmetovalec iz Ponikev 23 (43 let) in Mrvar Terezija, kmetička delavka iz Deseče vasi 2 (27 let). Poslednja dva zakonca sta sklenila zakon v matičnem uradu Žužemberk.

Srečnim zakoncem čestitamo! Rodile so: Pušnar Jožefa, strežnica iz Kočevja, Trg Svobode 49 — dedkico Mirjano in Potočnik Marija, gospodinja iz Kočevja, Reška c. 13/a — dedkico Sonjo. Srečnima mamicama čestitamo! KOČEVSKA REKA Poročila sta se: Horvat Franc iz Stare cerkve, star 33 let in Košir Alojzija, gospodinja iz Mokrega potoka, stara 27 let; Dundek Stefan, zidar iz Kočevske Reke, star 25 let in Trope Milena, delavka iz Primož (22 let). Srečnim zakoncem čestitamo! Rodila je Kotar Antonija, gospodinja iz Novih Lazov — dečka Milana. Srečni mamici čestitamo!

PREDGRAD

Poročila sta se: Sauer Pavel, kmetovalec iz Vimolj pri Predgradu 6 (52 let) in Verberber Katarina, kmetovalka iz Vrta 4 (39 let). Srečnima zakoncem čestitamo!

RIBNICA

Rodila je Vodogaz Nevenka, gospodinja iz Gorenje vasi 42 — dečka Javora. Srečni mamici čestitamo! Umrl je Ambrožič roj. Mihelič

DRAGA

Poročila sta se: Cimprich Ivan, lovski čuvaj iz Podpreske 34, star 36 let in Poje Albina, kmetovalka iz Lazca 6, stara 29 let. Srečnima zakoncem čestitamo!

LOŠKI POTOK

Poročila sta se: Rovani Miroslav, delavec iz Grčaric 22 (23 let) in Šega Danijela, delavka iz Šegove vasi 31 (24 let). Srečnima zakoncem čestitamo!

OBVESTILA

Iz naših krajev

NAM PIŠEJO

Gasilci iz Lašč so delavni

Prostovoljno gasilsko društvo v Velikih Laščah obstaja že 61 let. V preteklem letu je PGD praznovalo 60-letnico svojega delovanja. Ob tej priliki so bili najzaslužnejši gasilci odlikovani s častnimi diplomami. Med odlikovanimi so bili tudi gasilci, ki delujejo v gasilstvu že 48 let. Najbolj poštovanen je predsednik gasilskega društva Janez Modic, ki je aktivni gasilec že nad 48 let. V lanskem letu je društvo priredilo radijsko oddajo »Za našo vas« v Laščah. Glavno breme prireditve je ležalo na ramenih gasilcev.

Gasilsko društvo ima težave z adaptacijo gasilskega doma. V domu je bil med okupacijo hlev za italijanske mule. Pred osvoboditvijo je bil dom popolnoma opustošen, vse orodje in cevi so bile uničene oziroma pokradene. Po osvoboditvi je gasilsko društvo največ skrbelo za nabavo novih cevi in drugega gasilskega orodja. Nabavili so tudi motorno brizgalno. Sedaj je društvo že dobro opremljeno, člani pa so izvežbani za vsako reševalno akcijo.

Na letošnjem gasilskem običnem zboru so gasilci sklenili, da bodo s pomočjo občinske gasilske zveze

v tem in prihodnjem letu dokončno uredili gasilski dom, za gasilce in gasilke pa bodo nabavili uniforme in delovne obleke. Sklenili so tudi, da bodo bolj skrbeli za vzgojo pionirjev. Na zboru so kritizirali nekatere funkcionarje, češ, da se premalo zavedajo važnosti in pomena gasilske organizacije.

Franc Rigler

Razprtije v Fari

Še ni dolgo, odkar je bil v Fari izredni občni zbor kmetijske zadruge Fara. Občni zbor je bil sklican na zahtevo nadzornega odbora KZ, ker je upravni odbor zadruge v nekaterih zadevah nezakonito sklepal, ker letni občni zbor ni potrdil programa za finansiranje ipd. Udeležba na zboru je bila precejšnja. Opaziti pa je bilo, da sta med zadružniki dva tabora. To se je odražalo tudi na zboru samem, ko so si drug drugemu marsikaj očitali. Prerekanja je bilo na pretek, kar nikakor ne spada na občni zbor. Le mirnim živcem nekaterih ljudi se je zahvaliti, da se je zbor v miru zaključil.

En član upravnega odbora KZ je

TO SE ZGODI V SODRAŽICI!

Sin padlega borca bi šel rad v uk v neko trgovino v našem okraju. Tisti, ki so fanta sprejemali, so si ga temeljito ogledali, nato pa strokovnjaško ugotovili: »Eh, fant, saj bi bil drugače kar dober za trgovino, toda ker nimaš lepe postave, te zaenkrat še ne moremo sprejeti.« Fantu predlagamo, da gre v kozmetično-olepševalni salon, račun za olepšanje pa naj pošlje ocenjevalcem njegove lepote.

70 letnica Oražmova očeta

Stanka Oražma so prinesle rojnice na svet 21. junija 1887. Živel in raste je v znani ključavničarski družini Oražmovih v Ribnici. Doma je bil vse do prve svetovne vojne, ko je moral na bojni poljane. Tam je preživel štiri leta. Imel je srečo, da ni bil ranjen in je prinesel zdravo kožo iz te vojne. Ko je razpadla avstro-ogrska država, se je nekaj časa boril na koroški fronti. Ko je bil demobiliziran se je vrnil domov, vendar je kmalu odšel v Ljubljano. Od tam

se je leta 1924 preselil v Kočevje in od takrat stalno tu živi. Mladi Stanko je aktivno sodeloval pri ribniškem Sokolu. Bil je med prvimi, ki so pomagali Sokolu do veljave in ugleda, ki ga je imelo to društvo v Ribniški dolini.

V zakonu sta se mu rodila dva sinova: Savo in Dušan. Vzgajal ju je v naprednem duhu. Med drugo svetovno vojno so oba sinova preganjali in zaprta sta bila v taboriščih v Italiji in Nemčiji. Tudi sam oče Oražem je aktivno podpiral osvobodilno gibanje, kolikor je le mogel. Leta 1950 je stopil v zaslužni pokoj. Vendar mu žilica ne da miru. Še sedaj dela kot honorarni uslužbenec pri podjetju »Avto« v Kočevju. Za njegovo 70-letnico življenja mu želimo, da bi živel zdrav in zadovoljen v krogu svoje družine še dolgo let.

Stanko Oražem kot član Sokola v mladih letih

V SODRAŽICI — DELAVNICA ZA CEMENTNE IZDELKE

Zadružni hlev v Sodražici že več let ne služi svojemu namenu. O tem hlevu je bilo že vrsto razprav in predlogov, za kaj naj bi se uporabil. Tudi na zadnji seji ObLO je prišel hlev spet na »sito«. Po daljši razpravi so odborniki sprejeli načelni sklep, da se hlev izroči v uporabo občinski »Komunali«. Ta naj v prostorih bivšega hleva uredi delavnico za izdelavo cementnih izdelkov in skladišče. Še prej pa bo treba urediti pravno plat. Hlev je namreč na zemljišču, ki je last privatnikov, KZ Sodražica pa je lastnik hleva.

ŠE O VELIKEM POŽARU V RIBNICI

Požar ali parada?

Pod tem naslovom nam je oficir JLA iz ribniške garnizije tov. Bulatovič poslal daljši članek o gašenju velikega požara v Ribnici. Objavljamo izvleček iz tega dopisa.

Na dan požara je večje število ribniških gasilcev odšlo na proslavo v Kočevsko Reko. Medtem, ko je požar izbruhnil, so se gasilci že vračali in so bili takrat nekje pri Rakitnici. Gasilci so bili precej »ročičah«, kar je seveda otežkočalo delo pri gašenju. Na kraju požara je bila splošna dezorganizacija, ker odgovorni gasilci niso bili v stanju voditi gasilske akcije. Tedaj so prevzeli vodstvo gašenja civilisti in oficirji JLA.

Pri gašenju in reševanju sta se posebno izkazala vojaka Bahrij in Šijoka ter tovariši Starc, Matija Gelze, Andrej Podboj in Stana Ilc.

Zakaj je zgorela stanovanjska hiša? Poročnika Jovanovič in Hluhi sta hotela z nekaterimi vojniki presekati vez med hišo in gorečimi gospodarskimi poslopji. Delo pa so jim onemogočili gasilci. Kasnejši napori pri gašenju hiše so bili brezplodni.

Sprašujemo se, zakaj so šli ribniški gasilci na proslavo v Kočev-

je v gasilskih uniformah, ki niso vedeli, kje se jih drži glava.

Vojaki so doslej že večkrat požrtvovalno gasili. Pomagali so pri velikem gozdnem požaru v Mali gori, na lesnem skladišču LIP Ribnica in drugje. Priznanje so jim dali prebivalci Ribnice, pa tudi republiške ustanove za njihovo požrtvovalnost pri zadnjem požaru pa naj bi vsa krivda padla na vojake?

Pripadnikom JLA nalaga dolžnost do skupnosti in ljudstva, da pomagamo, kjer je potreba in to v vsakem času.

por. JLA Mile Bulatovič

Kaj pravijo pogorelci

Velik požar v Ribnici je povzročil poleg škode lastnikom tudi hudo kri med gasilci. Obiskali smo pogorelece. Žalosten je bil pogled na zgoznelo tramovje in razdejane, ki je nastalo po požaru. Iz razgovora s prizadetimi smo razbrali, da bi bila škoda manjša, če bi gasilski stroj deloval tako, kot bi moral in

če bi ne ovirali pripadnikov JLA pri gašenju. Pri gašenju so gasilci delali najhujše napake, požar pa je besnel in uničeval. Zvedeli smo, da bi stanovanjsko hišo lahko obvarovali pred uničenjem. Vsaka šola nekaj stane. Gre za ugled gasilstva — za prostovoljne čuvarje ljudskega premoženja! —žem

Zanimivosti iz ošega sveta

ŽRTVE ATOMSKE BOMBE

Ljudje vsega sveta vedno bolj vztrajno zahtevajo, da velike drave, Amerika, Anglija in Sovjetska zveza, prenehajo z atomskimi poskusi, ki zahtevajo tudi vedno več človeških žrtv.

Pred nedavnim so na otokih Bikini Amerikanci preizkusili vodikovo bombo, ki je imela moč 15 megatonov. Ta rušilna sila je enaka 15 milijonom bomb, v kateri bi bilo 1000 kg najmočnejšega eksploziva. Bomba je s svojo močjo in izžarevanjem vplivala na prostor s 100 kilometri premera. Oblak po eksploziji pa se je dvignil nad 30 kilometrov visoko.

Po sedmih urah so v krajih, ki so jih imeli za nenevarne, začeli padati beli kosmiči in na koži prebivalcev so se pojavile opekline. Ko je na otok prispela zdravniška komisija, je bilo že prepozno; večina ljudi je podlegla opeklinam.

Nehote se nam vsiljuje vprašanje, kaj bi bilo, če bi tako bombo vrgli na naseljeno mesto. Bi sploh kdo ostal živ? Tisti, ki pa bi jih neposredna moč eksplozije takoj ne ubila, bi bili obsojeni na počasno smrt.

6000 KG PŠENICE

Vse kaže, da bodo donosi italijanskih sort pšenice veliki. Po sedanjih ocenah bodo površine, posejane z italijansko pšenico, dale 4000 do 6000 kilogramov pšenice na hektar.

13 METROV JE PADEL

Pri neki gradnji v Vršču je zidarski delavec Vaso Ikič padel z odra na stavbi 13 metrov globoko, a se mu ni nič pripetilo. Pobral se je, očistil obleko in se vrnil na delo. Korenjak, ali ne?

SPATI NE MOREJO

Za Amerikance je nespečnost prava tegoba. Pravijo, da je več kot polovica prebivalcev v Ameriki, ki jih muči nespečnost in uporabljajo uspavalna sredstva.

S tem vprašanjem se bavijo posebni strokovnjaki, ki so tudi ugo-

tovili, da je najboljšo zdravilo za dobro spanje samozaupanje in opustitev vsakdanjih skrbi. Spanje je tudi umetnost, ki se je lahko naučimo. Majhen sprehod, branje lepega čtiva, topla kopel ali vroč napoj pred spanjem veliko bolj deluje, kakor uspavalno sredstvo.

Pri ljudeh, ki opravljajo fizična dela, je spanec najgloblji kakšno uro po tem, ko zaspijo. V zgodnjih jutranjih urah pa se prebudijo sveži in spočiti. Pri duševnih delavcih pa nastopi najgloblji spanec šele tretjo uro po tem, ko zaspijo in se spanje po nekaj urah zopet približa budnosti, vendar proti jutru preide v globok sen. Če tega človeka potem zbudimo, je zbit in utrujen. Duševni delavci naj bi ponoči spali samo 6 ur, uro ali dva pa naj bi spali čez dan.

Napačno je tudi mnenje (to namreč trdijo ti strokovnjaki), da dolgo spanje na vsak način pomeni razbremenitev in počitek, ker je ravno nasprotno; razbremenitev je pogoj za dober spanec, ki šele v tem primeru prinaša pravo osvežitev.

LADJA Z MASTJO SE JE TOPILA

Te dni se je iz neznanih razlogov pred reškim pristaniščem potopila motorna ladja »Brioni«. Ladja je tvorila 140 ton masti in je bila namenjena v Piran. Ladja se je nenadoma nagnila in vsi napori posadke, da bi jo rešili, so bili zaman. Moštvo se je rešilo.

OPEKA NAMESTO LESA

Adolf Pen, obratovodja opekarnice v Pragerskem, je izdelal opeko, ki bi lahko povsod nadomestila les. Tako bi lahko sezidali hišo brez vsakih lesenih konstrukcij.

Gre za tri samostojne opečne dele, ki jih je mogoče v različnih variantah uporabljati na 32 načinov. Opeke so v treh dimenzijah, polne velikosti 27 krat 27 cm, plošča 32 krat 80 cm in nosilec 27 krat 16 krat 12 cm. Te tri opeke bi lahko nadomestile lesene tramove.

Letovanje otrok

10. junija se je vrnilo s tritedenskega letovanja iz Malinske ob morju 39 predšolskih otrok. Otroci so se na letovanju dobro počutili. 18. junija pa je odšlo na tritedensko letovanje v Steimberg v Avstrijo 60 otrok iz vseh krajev okraja, 10 otrok pa je šlo 21. junija v Eebodem v Avstrijo.

Veliko otrok iz našega okraja bo letos letovalo v Koprju. 20. junija je odšlo v Koper 150 otrok. Stanovali bodo v Dijaškem domu in bodo preživel tam dvajset dni.

Letos bodo naši otroci letovali tudi na Travnici. Prva skupina (računajo, da bo približno 40 otrok) bo odšla na letovanje na Travnico 15. julija. Tu bodo do 4. avgusta. Od 5. avgusta do 25. avg. pa bo letovala na Travnici druga skupina otrok, ki bo verjetno tudi štela 40 mladih izletnikov. Tudi v Dolu v Kolpiški dolini bo letovalo približno 45 otrok. Z letovanjem bodo začeli 8. julija, zaključilo pa se bo 28. julija. Letovanje bo na prostem in otroci bodo spali pod šotori.

Stroški za letovanje omenjenih otrok bodo šli v glavnem iz občinskih proračunov, po 4000 din na enega otroka padlih borcev in žrtv fašističnega terorja pa bo prispeval Glavni odbor ZB Slovenije. Del stroškov za letovanje svojih

NARAVA CELI PRIZADETE RANE

Majski sneg in pozeba še nista pozabljena. Spočetka je kazalo, da bodo ostala drevesa do prihodnje pomladi gola. Toda narava svoje rane tudi celi. Akcije in orehi so znova ozeleneli, tako da sledov slane na njih sploh ni videti. Le cveteli ne bodo več.

Pozeba je za nami, nagaja pa nam še vedno nestanovitno vreme. Kar na lepem začne deževati in nagajati kmetovalcem pri košnji. Pa pogledimo, kakšno vreme se nam obeta v prihodnjem tednu! Če verjamemo vremenskim napovedovalcem, bomo imeli prihodnji teden lepo in toplo vreme z izjemo med 28. in 29. junijem, ko bodo

otrok bodo prispevali tudi starši, vendar samo tisti, ki jim premoženjske razmere to dopuščajo.

KAJ JE S ČIŠČENJEM RINZE

»Kdaj se bo začelo s čiščenjem Rinze?« smo vprašali na »Komunali« pri ObLO Kočevje. Odgovorili so nam, da je to vprašanje povezano s kanalizacijo. Najprej bo treba urediti kanalizacijo za stanovanjskimi hišami na Trgu 3. oktobra. Dela so v teku in so do polovice že gotova. Teren je slab in morajo na nekaterih predelih kopati kanale v živo skalo. Ta kanalizacija je potrebna zato, da se bo po njej odtekala umazanih v glavni kanal. Dokler pa kanalizacija ne bo urejena, se Rinza ne bo čistila.

verjetno kratkotrajne nevihtne padavine. Takoj potem bo spet lepo vreme.

SPET CIGANI

Premnogi cigani se še vedno drže nomadskega načina življenja, to se pravi, da nimajo stalnega bivališča, niti zaposlitve, ampak potujejo in se preživljajo z beračenjem in krajo.

Ni dolgo tega, ko se je večja skupina ciginov ustavila pri gostilni Lovšin na Bregu pri Ribnici. Medtem ko so bili nekateri ljudje v gostilni, pa se je prebrisana ciganka lotila kraje. Neopazno je smuknila v neko spalnico in ukradla 92.000 dinarjev gotovine.

Krajo denarja so domači opazili šele zvečer in budni ter hitri organi ljudske milice iz Ribnice so cigansko tolpo kmalu odkrili, seveda že na Notranjskem. Cigani so vso pot popivali in denarja ni bilo več. Prav bi bilo, da oblastni organi prepovejo vsako premikanje ciginov, posebno še prehod iz sosednje republike.

VESELICA POD NOVO ŠTIFFO

Prostovoljno gasilsko društvo Zamostec priredi v nedeljo dne 23. junija veliko vrtno veselico v Ravnem dolu pod Novo Štiffjo. Pričetek prireditve je ob 14. uri. Na sporedu je tudi otvoritev novih vodovodnih hidrantov ter nastop pionirjev društva Zamostec. Vljudno vabimo vsa okoliška gasilska društva in prijatelje gasilstva. Na pomoč! — Odbor.

Ali ste že naročili »Novice« fantom, ki služijo vojaški rok?

Mlada žrtev strele

V torek 18. junija se je razbesnel nad velikoklaškim področjem hud vihar. Treskalo je in grnelo, strela pa je udarila na večih mestih. Dvajsetletni Jože Košir iz Malih Lašč je bil dopoldne 18. junija v svoji mali delavnici, kjer je izdeloval suho robo. Približno ob 11.30 je strela udarila po električni napeljavi v delavnico. Košir, ki je stal zelo blizu električne napeljave, je bil na mestu mrtev.

Zdravnik iz Lašč je prišel takoj na pomoč ponesrečencu, vendar je bila vsaka pomoč brezuspešna.

Pokojni Košir zapušča tri brate in sestro. Dva brata služita vojaški rok, brat, ki ima 13 let, in sestra, ki je stara 18 let, pa sta na domu. Oče in mati sta umrli po osvoboditvi. Ponesrečeni mladenič je bil pridni fant in je preživljal malega brata in sestro.

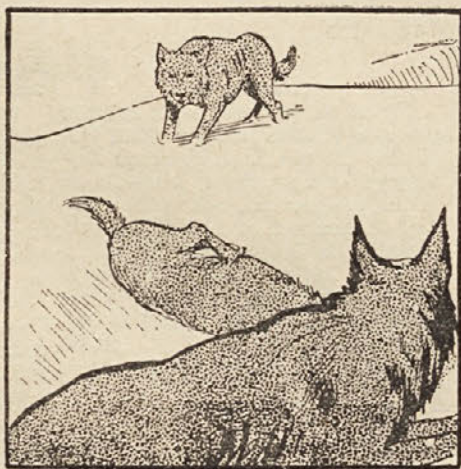
—žem

PRIPREDIL B. MLAKAR

ZGODBA

Z DIVJEGA SEVERA

NARISAL C. OBLAK

13
Z enim ugrizom je volkulja raztrgala Baloojevo ramo. Ta se je tuleč od bolečine in jeze vrgel nanjo. Hotela je zbežati v Bliskovo zavetje, toda bilo je že prepozno; poglavarjeve čeljusti so jo že držale za grlo in ko jo je čez trenutek izpustil, je bil njen vrat ena sama krvava rana. Umirajoč se je zavlekla do Bliska. Ko je začel njeno pridušeno ječanje, se je v njem vzbudil duh Velikega Danca — psa kavalirja, ki je dolžan braniti samico.

14
Zarjul je svoj poziv na dvoboj. Počasi, komaj za prst vsakikrat, sta se sovražnika začela pomikati drug proti drugemu. Bližnji volkovski so pustili pojedino in se strnili v krog smrti, v katerem je moral eden od borcev obležati mrtev. Blisk je imel pol toliko let kot Baloo in to mu je pomagalo tako glede moči kakor tudi odpornosti. Toda poglavar se je vse življenje boril; bil je zvit in premeten v vojni umetnosti, kajti le tako se je lahko obdržal na čelu plemena.

15
Blisk je prvi navahnil z vso svojo silovito močjo, toda Baloo je mahnil z glavo od strani navzgor in njegovi zobje so se kot noži zazrlji v nasprotnikov trebuh. Rana je bila globoka, kri je curkoma lila iz nje. Nato so si ugrizi hitro sledili. Nekaj časa sta si bila enakovredna nasprotnika, toda kmalu je začel Blisk popuščati, kajti bil je izmučen od težke borbe z jelenom. Če bi bil Baloo potrpežljivejši, bi prav lahko zmagal, toda hotel je hitre odločitve.

16
»Nepričakovano se je pogнал Blisku na hrbet, da bi ga podrl; toda skok je bil za malenkost prekratek in stari vodja je presenečen omahnil na tla. Vstati ni imel več časa, kajti Bliskovi zobje so ga že držali za tilnik, njegovi zobje so počasi in premišljeno stiskali. Baloojev vrat je bil zlomljen in boj je bil končan. Krdelo, ki ju je gledalo, se je vrglo na truplo svojega bivšega vodnika in ga začelo trgati. Le Blisk se ni udeležil te zadnje pojedine.